

به نام خدا

راهنمای والدین دانش‌آموزان دوره ابتدایی دبستان و پیش دبستان رشد فرهنگ

عنوان مهارت: احترام در گفتار، کلید دوستی (مهارت این هفته ۱۱ بهمن ماه الی ۱۷ بهمن ماه ۱۴۰۴)

مقدمه

خانواده نخستین و مهم‌ترین محیط تربیتی هر کودک است. فرزندان، پیش از آنکه در مدرسه آموزش ببینند، در خانه می‌آموزند چگونه صحبت کنند، چگونه با دیگران ارتباط بگیرند و چگونه احساسات خود را بیان نمایند. یکی از اساسی‌ترین مهارت‌هایی که در این محیط شکل می‌گیرد، احترام در گفتار است؛ مهارتی که تأثیر آن تا بزرگسالی در روابط اجتماعی، شغلی و خانوادگی فرد باقی می‌ماند.

مدرسه و خانواده، دو رکن مکمل در تربیت دانش‌آموزان هستند. آموزش این مهارت زمانی مؤثر و ماندگار خواهد بود که خانه و مدرسه در یک مسیر مشترک حرکت کنند.

احترام در گفتار چیست؟

احترام در گفتار یعنی:

انتخاب کلمات مناسب هنگام صحبت

توجه به احساسات و شخصیت طرف مقابل

پرهیز از توهین، تحقیر، تمسخر و برجسب‌زدن

توانایی بیان نظر مخالف با لحن آرام و مؤدبانه

احترام در گفتار به معنای سکوت یا نداشتن نظر نیست، بلکه یعنی بیان اندیشه‌ها بدون آسیب زدن به دیگران.

چرا احترام در گفتار برای فرزندان ما مهم است؟

۱. تقویت روابط دوستانه

کودکانی که محترمانه صحبت می‌کنند، راحت‌تر دوست پیدا می‌کنند و روابط پایدارتری دارند.

افزایش اعتماد به نفس

فرزندی که یاد می‌گیرد درست و محترمانه حرف بزند، احساس ارزشمندی و امنیت بیشتری خواهد داشت.

کاهش پرخاشگری و تعارض

بخش زیادی از درگیری‌های کلامی و رفتاری، نتیجه ناتوانی در بیان محترمانه احساسات است.

آمادگی برای زندگی اجتماعی آینده

موفقیت در جامعه، دانشگاه و محیط کار، ارتباط مستقیمی با مهارت‌های ارتباطی دارد.

نقش خانواده در آموزش احترام در گفتار

فرزندان بیش از آنکه از توصیه‌ها یاد بگیرند، از رفتار والدین الگو می‌گیرند. شیوه صحبت کردن والدین با

یکدیگر، با فرزند و حتی با افراد بیرون از خانواده، در شکل‌گیری این مهارت نقش تعیین‌کننده دارد.

راهکارهای عملی برای خانواده‌ها

۱. الگوی گفتاری مناسب باشید

با همسر، فرزندان و دیگران محترمانه صحبت کنید

از فریاد زدن، تحقیر و کنایه پرهیز کنید

در زمان عصبانیت، گفت‌وگو را به تعویق بیندازید

فرزند شما همان‌گونه صحبت خواهد کرد که شما صحبت می‌کنید.

۲. به صحبت فرزندتان گوش دهید

قطع نکردن حرف کودک، نگاه کردن به او هنگام صحبت و نشان دادن توجه، به او می‌آموزد که گفتار محترمانه ارزشمند است.

۳. اصلاح گفتار نادرست به شیوه آموزشی

اگر فرزند از کلمه یا لحن نامناسب استفاده کرد:

از سرزنش و تحقیر پرهیزید

جمله صحیح را به او آموزش دهید

بگویید: «می‌تونی اینو محترمانه‌تر بگی؟»

۴. آموزش تفاوت بین انتقاد و بی‌احترامی

به فرزندتان بیاموزید:

مخالفت داشتن اشکالی ندارد

اما توهین و تمسخر قابل قبول نیست

می‌توان «نه» گفت، بدون بی‌ادبی

۵. مدیریت گفتار در زمان خشم

به فرزندان یاد بدهید:

هنگام عصبانیت مکث کنند

نفس عمیق بکشند

بعد از آرام شدن صحبت کنند

این مهارت نیازمند تمرین مداوم در خانه است.

۶. استفاده از داستان، فیلم و موقعیت‌های روزمره

داستان‌ها، کارتون‌ها و اتفاقات روزانه فرصت خوبی برای گفت‌وگو درباره احترام در گفتار هستند. از فرزند بپرسید:

اگر جای این شخصیت بودی چه می‌گفتی؟

کدام حرف محترمانه‌تر بود؟

۷. تشویق گفتار محترمانه

وقتی فرزندتان:

مؤدبانانه صحبت می‌کند

عذرخواهی درست انجام می‌دهد

به نظر دیگران احترام می‌گذارد

حتماً او را تشویق کلامی کنید.

هماهنگی خانه و مدرسه

مدرسه تلاش می‌کند فضای آموزشی مبتنی بر احترام، گفت‌وگوی سالم و امنیت روانی ایجاد کند. همراهی خانواده‌ها در این مسیر، تأثیر آموزش‌ها را چند برابر خواهد کرد.

از شما والدین گرامی دعوت می‌کنیم:

گفتار محترمانه را در خانه جدی بگیرید

با مدرسه در این مسیر همکاری داشته باشید

و با صبوری، فرزندانان را در یادگیری این مهارت مهم همراهی کنید

سخن پایانی

احترام در گفتار، هدیه‌ای است که والدین می‌توانند برای تمام عمر به فرزندان خود بدهند. با آموزش این مهارت، نسلی مسئولیت‌پذیر، بااخلاق و توانمند در ارتباط با دیگران پرورش خواهد یافت.

از همراهی ارزشمند شما سپاسگزاریم 🍵

امید که با کمک اولیا در آموزش مهارت‌های مورد نیاز فرزندانمان موفق باشیم.

دبستان و پیش دبستان غیر دولتی رشد فرهنگ

دبستان و پیش دبستان غیر دولتی رشد فرهنگ